

метод - отправна точка да бъде познатото, сегашното, последното съхранено знание за всеки обект и връщане назад към предходна информация, опит за „слизане“ във времето на всеки пласт, разкриване на функцията и мястото в местното знание, респективно култура, взаимодействието на тези пластове, мотивиране на типа сакралност чрез конкретна информация или обредно-сакрален комплекс, достигане до възможно най-ранен пласт и отново връщане към първоизточника, за да се „уловят“ механизмите на изграждане и възсъздаване на системата на усвояване на пространството, чрез сакрализиране на територията.

Така се проследява логиката на битуване на всеки тип сакралност с оглед функцията ѝ (или нефункцията ѝ) във всяка конкретна историческа ситуация, взаимодействието ѝ с другите типове, а това е съотносимо с потребностите на колективното мислене и надстроечната база на общественото съзнание във всяка от тези ситуации. И накрая, но не по важност, а като резултат, разкриване мотивацията на всеки културен продукт и неговото осмисляне като културен текст.

Наследената и съхранена информация в контекста на конкретния културен пласт е осмислена във фолклорното знание, в което съществена роля играе митопоетичното мислене. Динамична позиция в това мислене има представата за сакралност. В голяма степен тя представлява специфичен синтез от наследени фолклорни знания и вярвания и знанията и вярата, съотносими с конкретен култ. Тази представа е определяща и за типологията на сакралните топоси, битуващи във фолклорната история, респективно и за ролята им в системата на сакралната топография. Роля на организиращи ядра пространството - селищното, локалното, регионалното, общоетническото, съотносима с процеса на организацията на пространството по свой модел, обхващащ най-общите черти от организацията на космоса в митологичните представи и от културата на етноса (Калоянов 1989: 75) чрез номинация на най-важните обекти (Калоянов 1989:75; Калоянов 1991:169; Дживтерова 2004: 49) с оглед маркиране на своето пространство. Изключителен определител в тази номинация е съхранената историческа и културна информация. Или казано иначе, нейното осъществяване е невъзможно без функцията на информационния код. Динамиката в развитието и жизнеността на сакралните топоси е в директна съотносимост с динамиката на неговото възпроизвеждане. И накрая, но не на последно място, проекцията на този код в сакралните топоси продуцира